

Han skal ikke knuse et knekket rør og ikke slukke en rykende veke. Esaias 42.3

PFN Kontakten

Nr.1 - 2010 årgang 22

Halden Fengsel, en ny mulighet for bidrag fra PFN.

Så er fengselet i gang med sin drift, om enn i den første utprøvende fase.

Samtidig med at den første innsatte ble transportert inn gjennom hovedporten i en fangetransport-bil, gikk **Thore V. Johnsen** og undertegnede inn i mottakelsen. Og der fikk vi etter hvert god kontakt med mange ansatte, som stod oppstilt for å bivåne den virkelige testen på 1. mars. Og NRK var ventet når som helst. Selvsagt fikk vi hilse på sjefen selv, **Are Høidal**, før fengselsprest **Reidar Faanes** kom og hentet oss inn til en nærmere prat om veien framover.

Vi er ønsket

Og det er ikke i tvil at vi er ønsket, med alle de frivillige ressurser vi kan stille, til assistanse under prestens gudstjenester og til samlinger i avdelingene. Varetektsavdelingen (med 56 rom) er nå i skrivende stund fylt opp, mens soningsavdelingene etter hvert fylles fra 1. april av.

Halden Fengsel kan ta 251 innsatte, inkl. 24 i Åpen avdeling, som ligger utenfor murene. 350 personer vil ha sin arbeidsplass der. Hvert bofellesskap/avdeling vil bestå av 10 – 12 celler. Hver celle er på 12 kvm, med et bad/dusj/vaskerom på 2 kvm og flatskjerm TV. Man legger merke til at vinduene ikke har sprusser, men det er selvsagt med uknuselig glass. Hver avdeling har et koselig fellesrom med TV og et tilhørende kjøkken.

Fengselet skal være et sted hvor straffegjennomføringen kan skje på en trygg måte, og det legges spesielt stor vekt på tilrettelegging for arbeid og skole. Forberedelse til løslatelsen skal starte tidlig.

De tekniske forutsetningene skulle ligge vel til rette for at fengselet skal kunne bli det redskap som kan bidra til å forberede innsatte til en menigfull tilbakeføring til samfunnet. Men som kjent vil det til slutt i stor grad avhenge av motivasjon, opplæring og praktisk tilrettelegging for livet etter soning – og nettverksbygging. Her kan de frivillige bidra – hvis det blir tilrettelagt for meningsfull kontakt i soningsfasen som start på en medvandring etter løslatelsen – etter innsattes differensierte behov. Og her kan som kjent PFN bidra med all den erfaring som er opparbeidet. Og rekrutteringen og opplæringen av frivillige i Halden-området er kommet godt i gang.

Ingvald Viken

Andelen av utenlandske fanger øker i norske fengsler.

I løpet av de siste årene har det vært en drastisk økning i antall utenlandske fanger i fengsler over hele landet. På landsbasis nærmer den seg 30% og en må være forberedt på at det fortsetter å øke.

Dette representerer ganske sammensatte utfordringer for norske myndigheter og for de frivillige som arbeider for innsatte Norge. Etter at soningskøene nå nærmest er avviklet, kan kapasiteten igjen bli sterkt utfordret. Riktig nok arbeider Justisdepartementet for at flere utenlandske innsatte, bla østeuropere skal kunne sone i sine hjemland. En slik ordning er ikke på plass i dag og det kan ta tid før en får slike avtaler med de aktuelle landene. Inn il videre må vi derfor vente at strømmen av vinningsforbrytere vil være stor til den ”honningkrukken” de oppfatter Norge å være.

En særlig utfordring er det også for myndighetene at en stor del av disse representerer avanserte forbrytnernettverk med høy kompetanse og teknologi: Avisene skriver om mange med militær bakgrunn fra sine hjemland lenger øst. For politi og fengsels vesen oppleves naturlig nok dette som vanskelig å hanskes med og er en stor utfordring sikkerhetsmessig.

Språket en utfordring

For oss frivillige som ønsker å møte alle innsatte med budskapet om Jesu kjærlighet og ubegrensede nåde er den største utfordringen språket. Mange av disse, for eksempel fra Romania eller Albania/ Kosovo skjønner ikke engelsk eller andre vesteuropeiske språk, noen heller ikke russisk. Ved gudstjenesten på Ila gjennomfører fengselsprest Odd Cato Kristiansen på to språk, norsk og med et sammendrag på engelsk. Det er likevel ca en fjerdedel av de framømte som ikke får noe særlig annet med seg annet enn å være til stede i fellesskapet, tenne et lys og å veksle noen ord med andre landsmenn som er der.

Frelsesarmeen er på dette som på andre områder langt framme. I deres fengselsarbeid er en ansatt, Yury Zelentsov, med et spesielt ansvar for å følge opp alle utenlandske innsatte i norske fengsler. Det dreier seg om besøk og om å skaffe lesestoff på deres eget språk, også bibelstoff. Zelentsom arbeider også med oppfølging over landegrensene slik Prison Fellowship gjør internasjonalt. Han fortalte stolt at de har kontakter/arbeid i 116 land (to mer enn PFI). Med den utvikling vi nå ser for belegget i våre fengsler, kan det være interessant å vurdere samarbeid med Frelsesarmeen for møte disse store utfordringene.

...jeg var i fengsel...
Mat. 25,35

Situasjonen skaper ulike nye praktiske problemer i vårt frivillige arbeid. Konkret på Ila der jeg deltar, vil det i løpet av kort tid bli to helt adskilte avdelinger der de innsatte forutsettes å holdes helt adskilt fra hverandre. Det betyr at når vi nå skal starte ny gruppe for bibelundervisning må vi kjøre to parallell grupper, om det skal være et tilbud til alle.

To adskilte avdelinger på Ila

Det er mange tanker en kan gjøre seg om disse menneskene som kommer hit, kanskje som turister, men med formål å stjele. De kommer mange fra lutfattige land og synes de uten særlige skruper kan ta med seg noe av vår overflod. Skulle de bli tatt og komme i norsk fengsel er kanskje det ikke så skremmende. De kommer mange fra levekår som kan få livet i et norsk fengsel til å virke som et SPA-opphold.

En må selvsagt satse alt på å stanse disse innbruddsraidene, organiserte grupper og enkeltpersoner. Men skal denne formen for kriminalitet bekjempes på en varig måte må det skje noe med den økonomiske utviklingen i disse landene. Med de langvarige følger en ser av den globale finanskrisen, kan det dessverre komme til å ta tid.

Det er lett å utvikle forakt for disse menneskene, men vi bør huske på at også de har og krav på å bli møtt med Guds kjærlighet.

Arne Synnes

*****

Et viktig besøk for å fremme samarbeid med Norge

Prison Fellowship International (PFI) har lenge hatt konsultativ status som NGO i FN-systemet. En av de større initiativ som PFI ledet, var jobben med å få til et forpliktende engasjement hos medlemslandene til å fremme nasjonale opplegg for å inkludere Restorative Justice-prinsipper i deres kriminallovgivning.

For tiden har situasjonen i afrikanske fengsler fått sterk fokus. Noen land i Afrika har eksempler på soningsopplegg som kan være gode eksempler for andre land i dette store kontinent. Det er bakgrunn for at det jobbes på flere fronter for å lage noen ”modellfengsler”, planlagt i 10 land. Det er allerede gjort noen avtaler med myndigheter om dette. Men det krever ekstra finansiering, utover det som kan innhentes lokalt i disse landene. Igjen stiller Sveits opp med bidrag fra deres forsvarslager. Men det kreves mer. Europa-direktør **Ivan Sotirov** er sentral i jobbingen med dette.

Under headingen ”human dignity in African prisons” kom **Ivan Sotirov** på besøk til Norge i tiden 14.-18. februar for å ha kontakt med norske organisasjoner som jobber aktivt i Afrika.

Med på turen var også **Yuri Kapustin**, styremedlem i Prison Fellowship Latvia og leder av et meget anerkjent rehabiliteringssenter utenfor Riga. Videre finansiering av senteret i Latvia var sentralt for **Yuri**, som fikk god hjelp til å finne fram til de ressurser som finnes gjennom EØS-finansiering, med mulig samarbeid med PFN. Og mens han var her, kom det også positivt svar på ansøkte midler i EU.

Nå det gjelder Afrika, ble det mange besøk til sentrale norske organisasjoner, hvor gruppen som stilte opp ble tatt vel imot. Fra PFNs side var det **Arne Synnes**, **Tove Stabell** og **Ingvald Viken** som var med på møteoppleggene. Det var møte med Strømmestiftelsen, Kirkens Nødhjelp, Blå Kors, Frelsesarmeen, Pinsevennes Ytre Misjon og Norsk Misjonssamband. Hos alle ble det pekt på muligheter med kontakt om prosjekter med de lokale kontorer i Afrika.

Det ble også anledning til et besøk i Stortinget, hvor Hans Olav Syversen fikk en god innføring i problemstillingene også i forhold til Nordisk Råd og manglende prioritering av rehabilitering etter soning i Baltikum. Afrika-problemstillingen har også et betydelig element av menneskerettigheter i seg. Av og til finner vi at opptil 70 % av innsatte noen steder sitter uten lov og dom. Møtet i Utenriksdepartementet på torsdag 18. februar var derfor særlig spennende, hvor vi fikk møte en person som var aktivt involvert i slike saker – og som **Ivan Sotirov** vil møte i en FN-komite i Geneve i vår.

Et interessant besøk fra PFI, og personer som flere i PFN vil møte mange ganger framover. Det var derfor fint at vår nye daglige leder også fikk møte dem på turen. På bildet vil du se fra venstre **Odd Arvid Stykket**, **Yuri Kapustin** og **Ivan Sotirov** på møte utenfor Porsgrunn mandag 15.02.

Effektivt samarbeid. Hjelp til dem som ellers ikke kommer ut i jobb.

I forbindelse med drøfting av mulig samarbeid om å fremme ”human dignity in African prisons”, gikk turen også innom Strømmestiftelsen i Kristiansand, hvor Afrika-sjefen Titus Tenga og noen sentrale kollegaer ga en flott innføring i Strømmestiftelsens arbeid blant dem som ikke har de beste muligheter for å få til et verdig liv. Mikrofinansiering er en av Strømmestiftelsens mest effektive arbeidsredskap.

Ivan Sotirov fikk nøkkelinformasjon til de mest aktuelle lokale kontorer for Strømmestiftelsen i Afrika, hvor man vil kunne drøfte nærmere muligheter for et samarbeid med Prison Fellowship.

Turen til Kristiansand ble kanskje likevel mest givende for **Yuri Kapustin**. Han driver sitt rehabiliteringssenter utenfor Riga.

Blå Kors lederen i Kristiansand, **Trond Gundersen**, hadde sørget for at vi alle skulle få god innsikt i hva et arbeidstreningssenter kan få til. Han ble med til Mjåvann Arbeidstreningssenter, som drives av Blå Kors. Den daglige lederen, **Knut Magne Klyvestad**, ga en grundig innføring hva et velorganisert senter kan bidra med overfor mennesker som ikke har full arbeidsevne, i hvert fall ikke når de starter opp arbeidstrening.

Oppdragsgiveren er i hovedsak NAV. Og det er svært

forskjellig utgangspunkt for den enkelte jobbsøker, noen med rusbakgrunn, noen som kommer fra et opphold i et fengsel, noen med fysiske skader, fra ulykke eller slitasje, eller hva det måtte være.

En av de typiske trekk ved Mjåvann er det nære samarbeid som er etablert med andre bedrifter i Mjåvann industripark. Hele gruppa ble ledet gjennom avdelinger med spesialiserte arbeidsoppgaver som virket som underleverandører til hverandre i en prosess fram til et ferdig produkt, både forskjellige avdelinger på selve Mjåvann Arbeidstreningssenter og avdelinger som tilhørte andre bedrifter. Spesielt var det interessant å se hvordan bidrag fra Blå Kors senteret til slutt inngikk som inventar i flotte fritidsbåter, noen trolig også nær millionklassen. Det var mulig fordi en hadde laget et tett samarbeid mellom bedriftene, et effektivt samarbeid hvor hver enkelt hadde sin plass. Og så viste det seg at noen av de arbeiderne som kom til Blå Kors senteret med begrenset arbeidsevne, kunne videreutvikle sin kapasitet over tid slik at de faktisk kunne få en normal ansettelseskontrakt i en av samarbeidsbedriftene. For andre i arbeidstreningen var det spørsmål om å nå mer begrensede mål, men for hver enkelt et arbeid med utvikle seg i retning av sitt utviklingspotensial.

Yuri Kapustin ga sterkt uttrykk for å ha fått ny innsikt i hvilke utviklingsmuligheter som ligger i et arbeidstreningssenter hvis det organiseres på rett måte – og gjerne i tett samarbeid med andre arbeidsplasser.

På bildet ser vi gruppa, fra venstre **Ingvald Viken, Yuri Kapustin, Trond Gundersen** og **Ivan Sotirov** foran en av den gamle Blå Kors bygningene sentralt i Kristiansand. Ingvald Viken

*****

Ropet på de frivillige

Torsdag 25.mars arrangerer Kriminalomsorgen et seminar i Oslo der temaet er de frivilliges rolle. En forsker fra Universitetet i Oslo skal snakke om ”Ropet på de frivillige” og justisministeren skal snakke om de frivilliges rolle i tilbakeføringsarbeidet.

Storberget er blitt kjent som mannen med det store hjertet og den lille pengepungen. Med de signaler som nå kommer om innstramninger i offentlige budsjetter er jeg redd at det blir mer sant enn noen gang. Oppfølgingen av Kriminalomsorgsmeldingen med åpnere fengselsanstalter og tilbakeføringsgaranti kan bli fine ord uten konkret oppfølging. At departementet og Kriminalomsorgen nå viser større interesse for samarbeid med de frivillige er selvsagt positivt, men vi må passe oss for å ikke ta på oss det som er det offentliges klare oppgaver. Jeg tenker for eksempel på NAVs ansvar for å tilrettelegge for arbeid, kommunenes ansvar for å

skaffe bolig og utnytte de økonomiske støtteordninger som er (Husbanken o.a.). At vi som frivillige bør ha god kunnskap om disse tingene og kan være pådrivere for at de løslatte får det de har krav på er en annen sak.

For å gjennomføre intensjonene i den meldingen Stortinget behandlet i fjor, trengs det store midler til modernisering ombygning av gamle fengsler. Det nye fengslet i Halden er et eksempel på en slik moderne institusjon man ønsker, men det er grunn til å frykte at det ikke blir så stort rom for slike investeringer i de første årene framover. Det er behov for mer midler til drift og stillinger for at tilbakeføringsgarantien skal være preget av realisme.

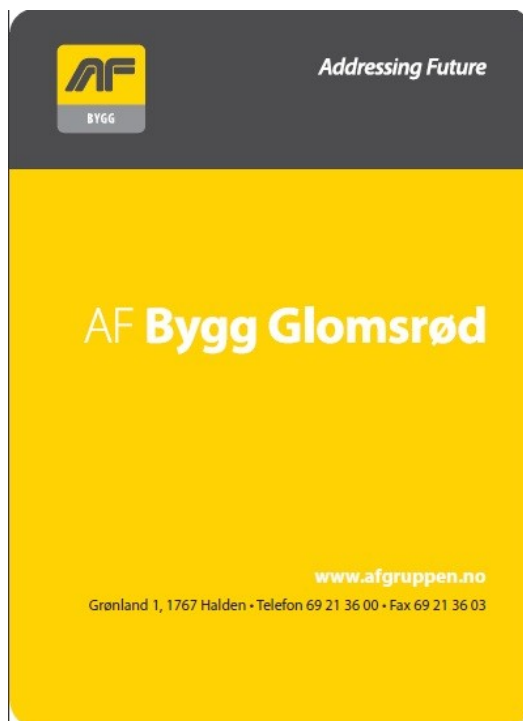
det offentlige strekker ikke til

I dag er presset på ansatte i fengslene så stort at kontaktbetjenter og andre ikke rekker å planlegge og å tilrettelegge for tilbakeføringen av innsatte til samfunnet. For at den løslatte skal få tilstrekkelig hjelp, er det nødvendig med tverretatlige samarbeid som i dag ikke er særlig eksisterende. Meldingen forutsetter at det skal etableres tverrfaglig ”råd”, der også frivillige kan inngå. Framfor alt er det avgjørende at NAV begynner å fungere bedre. Kontakten med NAV har brakt mange løslatte til fortvilelse. Det har vært mangel på svar og sommel med utbetaling av det de skulle ha å leve for.

I seminaret vil det bli snakket om kvalitetssikring av de frivilliges innsats. Det er nødvendig, men departementet burde også kvalitetssikre at det offentlige ”leverer”. Jeg tror de fleste innsatte og løslatte opplever et det svikter, - det er problemer de frivillige ikke kan løse.

Arne Synnes

Nå er det nødvendig å satse—også økonomisk!
Styret vet at PFN har en viktig rolle å fylle og en jobb å gjøre, og vi har styrket laget med en daglig leder.
Gi din støtte på vår konto i Verdibanken:
9791.11.12012

Returadresse:

Prison Fellowship Norge
Frognerlia 31, 3736 Skien

Arbeidet vårt gjør en forskjell - en hilsen fra en fersk daglig leder

Ja, da har jeg så vidt fått begynt å orientere meg i det landskapet som heter Prison Fellowship Norge – et spennende landskap med et mangfold i aktiviteter, engasjement og hengivenhet. Jeg har fått en strålende mottagelse og et svært godt inntrykk av det sittende styret, som gir uttrykk for et ønske om satsing på og en vilje til å legge til rette for en styrking av det meningsfulle og viktige arbeidet vi står i.

De første månedene vil gå med til å reise

rundt i landet og hilse på PFN sine regioner og medarbeidere, kartlegge hva dere driver med allerede og tenke høyt rundt hva dere ønsker hjelp til og hvilke mål dere har eller kan tenke dere for virksomheten videre. Ellers er det naturlig også å bli kjent med fengselsprestene og andre samarbeidspartnere, og PF internasjonalt.

I styret har vi snakket om **ulike måter å oppmuntre arbeidet på**, og har kommet frem til blant annet følgende:

- la regionene spørre om å få bidra i sine egne menigheter, med sang og musikk, informasjon om det arbeidet de gjør i egen region, vitnesbyrd fra medarbeidere og tidligere innsatte—gjerne i forbindelse med ny daglig leder sine reiser. Vi vil da bruke anledningen til å dele ut vervebrosjyrer og søke støtte i forbønn, økonomi og medarbeidere.
- Vi vil gjerne invitere regionslederene på landsrådsmøtet, samlingen der ulike ressurspersoner med faglig og politisk tyngde møtes for å være et rådgivende organ for hovedstyret.
- Lokale kompetansehevende seminarer og møter kan med fordel arrangeres i regionene, etter ønske og ressurstilgang, i samarbeid med daglig leder og hovedstyret.
- Styret vil legge frem en innstilling til årsmøtet i april om at halvparten av medlemskontingenten skal gå tilbake til den regionen medlemmet tilhører, for å gjøre det lettere å øke aktiviteten i regionene og oppmuntre til medlemsverving.

I forbindelse med flere av de nevnte satsingene vil det bli utarbeidet markedsførings- og vervingsmateriell som gjør det lettere å fortelle om arbeidet og få med flere.

Arbeidet vårt gjør en forskjell! Som sosionom, pastor, sjelesørger og har jeg sett hvor stor betydning det har at vi stiller opp og gir av vår tid også frivillig—det offentlige betalte omsorg kan ikke strekke til på alle områder. Og jeg vet at vi kan kombinere entusiasmen og idealismen med troverdig og faglig arbeid som innsatte og fengsels-myndigheter kan stole på om vi følger opp med jevnlig fokus på kursing og dokumentasjon—som jeg skal få lov å bidra med.

Jeg håper at jeg i min jobb som daglig leder kan legge til rette for at flest mulig finner det givende og meningsfullt å bidra i Prison Fellowship, slik at vi hver for oss på vår måte kan bidra til å være lydøre for misjonsbefalingen.

Ja, for det er det som ligger i bunnen for min del – jeg lever ikke for meg selv, men for Kristus og dem som hører Ham til, og vi har alle et kall til forsoningens tjeneste! Vi har alle et oppdrag som Herren har gitt oss evner og muligheter til å utføre, uansett om vår gave er å være sjåfør, spille gitar, være en venn eller å bistå økonomisk. Gjennom alle slags oppgaver er vi forbilder og viser andre hva det er å være Jesu disippel. Der vi er kan vi formidle forsoning mellom Gud og mennesker, mellom innsatte og offer for kriminalitet, og kanskje mellom kristne noen ganger? Må Gud gi oss nåde til å leve rett og sant, og dømmekraft og visdom til å forvalte tillit og oppgaver etter som hver enkelt viser karakter til å fortjene.

Til slutt vil jeg lyse Guds fred over deg og dine og din tjeneste. Jeg ber om at Jesu Kristi nåde skal være med deg i ditt sinn og i ditt hjerte, og med deg der du går så du viser andre nåde, overbærenhet og tilgivelse. Må Guds fred og nåde være med deg og over deg.

Odd Arvid
Tlf 977 17 399
odd.arvid@stykket.no

PFN-kontakten er et informasjons- og medlemsblad for Prison Fellowship Norge (PFN)
PFN er et tverrkirkelig fellesskap tilsluttet Prison Fellowship International (PFI), som har medlemmer i over 110 land.

PFN har som formål å:

- gi håp, oppmuntring og støtte til innsatte og offer for kriminalitet
- bidra til kontakt med familie – og reetablering i samfunnet
- Tilby vennskap, nettverk og praktisk hjelp under og etter soning

Medlems- og gavekonto: Prison Fellowship, Frognerlia 31, 3736 Skien 0539 33 92772

Webside www.pfn.no epost post@pfn.no